

ШУМЕНСКА

ПОЩА

ОБЩЕСТВЕННИКЪ ЗА КУЛТУРЕНЪ И СТОПАНСКИ НАПРЕДЪКЪ НА ГР. ШУМЕНЪ И ОКОЛОСТЪТА МУ

Редакторъ: Д. РАДЕВЪ ●● Съредаторъ: Г. НИКОЛОВЪ

Излиза всѣки присъственъ вторникъ и сѣбота
ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 80 ЛВ. 6 МЕСЕЦА 50 ЛВ. 3 МЕСЕЦА 30 ЛВ.

ОБЯВИ: Търговски — 2 лв. кв. см. официални — 2 лв. кв. см.

Ред. и админ.—пл. „Ц. Борисъ“. Тел. 140.

141

брой

Читалището „Арх. Михаилъ“ въ миналото.

На 3 юний, т. г. членоветъ на читалището бѣха свикани на извънредно общо събрание. Последното разреши единъ голѣмъ въпросъ — да се открие читалищно кино, на което се възлагатъ голѣми надежди, че ще даде по вече срѣдства на читалището и по тѣя начинъ ще могатъ да се задоволяватъ нуждите на културно-просвѣтния институтъ. Трѣбваше, при разискванията, а голѣма изненада на всички присутствующи, да се чуятъ статистически данни, които свеждатъ на читалището на най-ниското ниво както по отношение на числото на членоветъ, тъй и относно броя на книгитъ въ библиотеката му и всѣка друга дейностъ Шуменъ, не само равнитъ на него радове, но и стоящитъ много по-долу отъ него, сѣ го надминали съ читалищното си дѣло въ всѣко отношение.

Явно е, че хората, които сѣ тояли на чело, не сѣ държали мѣтка за промѣнитъ се условия не сѣ престанали да си служатъ въ рутинерни срѣдства.

Уставътъ, по който се управлява читалището, безъ човѣшка добросъвестност, умъ и трудъ, сѣ остава мъртва буква. Масата изобщо взето, не вижда, не цени догательно, не знае. Тя избира или лѣпишката, или по случайни настрѣния и лични смѣтки.

Единъ примѣръ далечното минало ни е оставило читалището, който трѣбва да не се забравя и да служи за образецъ на днешнитъ и трешни ръководители на читалищното дѣло.

На 16 януарий 1877 година въ Шуменъ сѣ дошли хиляди бѣжанци отъ Омортагъ и Търговище, гонени отъ бѣгашитъ турци. Шуменъ е билъ препълнитъ отъ турска войска и бѣгашци — турско и българско население. Омортагъ и Търговище били подпалени. Още на 17 януар. читалищното настоятелство решава да вземе подъ закрила българското население. дошло гладно и почти безъ дрехи. На тѣхъ се отстъпва читалищното помѣщение и се разтваря читалищната каса. Получе отъ 40,000 гроша читалищното настоятелство е изразсходвало за издръжката на нещастното население . . .

И социални грижи, по-край просвѣтитъ!

Какъ читалището нѣма да изготви въ очитъ на населението и последното нѣма да се обедини около него?

Нека последното решение, да и сѣ открие кино, е едно начало за по-добро бъдеще.

Да се запази и продължи хубавото име на читалището, което има още да играе народоползена роля.

Окончателното ликвидиране съ миналото

На 3 юний 1938 год. стана окончателното ликвидиране съ миналото следъ 19 май 1934 г. Народното събрание гласува одобрение на всички издадени до 31 май 1938 г. наредби-закоми (1138), на одобрени съ указъ министерски постановления (527), конвенции, договори и други стопански актове (88) разни правителствени разпореждания (8), или всичко 1761. Съ този вотъ 24-о Обикновено народно събрание хвърли тежко покривало върху миналото и въка България въ новъ пътъ — този на мирното ѣ развитие, на конституционенъ животъ и на законностъ.

При положението, че България стои много далечъ отъ каквито и да било войнствани замисли: не участвува въ никакъвъ договоръ и съюзъ нито съ съседи, нито съ по-далечни държави: нѣма абсолютно никакви империалистични побуди а напротивъ, съ склучения единственъ пактъ за вѣчно приятелство съ сродната ни Югославия даде свѣтотно признатъ примѣръ за миролюбие; при всички тия положения новиятъ пътъ на Царството се открива къмъ стопанско развитие въ него и всевъзможнитъ негови направления.

Трудъ, пестеливостъ, разумъ въ всичко, творене на благоденствие при общи усилия и сговоръ на отдѣлнитъ единици и на стопанскитъ групировки — тия сѣ задачитъ за управлението и обществения строй на България отъ 3 юний насамъ.

Въ това отношение Народното събрание, въ своето мнозинство, макаръ и съставено отъ хора различни по минала политическа и стопанска принадлежностъ, доказа, че „въръщане назадъ нѣма“, и че любовта къмъ мирното развитие на страната ни е дълбоко чувство на родолюбие, което го е движило при вота му на 3 юний.

Нека този исторически день отъ нашия парламентъ остане за винаги паметенъ въ най-новата политическа история на третото Българско царство.

Зѣболѣкарътъ ДОБРИ ЗАХАРИЕВЪ

се установи на частна практика въ
Н.-Пазаръ и започна да приема

Само за мераклии шуменци!

Сезона за чесънъ — трушия почти минава. Бай-Петко Куцаровъ Ви предлага ограничено количество ОТЛИЧЕНЪ поливанъ бѣлъ едъръ чесънъ. Ще го намѣрите въ читалищното мѣсто подъ чадъра. Внимавайте, защото поради сушата, сезона тази година се много намали.

Ново!

Известявамъ на почитаемиѣ дами, госпожици и господа че открихъ новъ БРЪСНАРО-ФРИЗЬОРСКИ САЛОНЪ съ наименование

СИНИЯ САЛОНЪ

на СЛАВЧО БОЯДЖИЕВЪ
СРЕЩУ БАНКА „БЪЛГ. КРЕДИТЪ“ — БИВШЪ „Добрудна“

Уважаеми дами, госпожици и господа,

Позволете да представя на Вашето просветено внимание двата ми салони, бръснарски и фризьорски, уредени съ всички изисквания на съвременната хигиена които можете да видите при пробното си посещение.

Нашата целъ е не да правимъ шумни реклами, а съ работата си да убедимъ всѣка дама, че въ салона ни се правятъ най-великолепнитъ фризури, които напълно задоволяватъ и съ свѣтата оригиналностъ изненадватъ. Защото, знайно е че фризьорското изкуство е умението да се хармонизира личния вкусъ на клиента съ тънцитъ изисквания на модата, по начинъ, щото тази хармония да олицетворява идеалната красота — мечтата на всѣка жена.

Нашата амбиция е, подчертаваме още веднажъ, да задоволимъ вкуса на клиентки и сами да бъдатъ неопровержимо доказателство предъ другитъ, че нашиятъ дамско фризьорски салонъ се ръководи отъ вежливи и изискани специалисти.

Дамски салонъ

Стрижене по последна мода, фризиране; маша, водна ондулация съ букли и манююръ. Дълготрайно електрическо къдрене съ всички видове най-известни апарати за сухо и маслено изварене не се губи време веднага се правятъ водни и фантазе фризури.

Мжжски салонъ

Бръснене, стрижене, масажъ и всички принадлежности за мжжкия тоалетъ.

Естетиченъ вкусъ. Идеална чистота.

Ванно!

Ванно!

Всички клиентки и клиенти на Бръснаро-Фризьорския салонъ „ДАЛИЛА“ сѣ застраховани безплатно въ Застрахователното Д-во „Витоша“ за 10,000 лева.

Не е реклама, а е фактъ!

ОТЪ СОБСТВЕНИКА.

Предплатете си абонамента!

Народното събрание

Едно историческо заседание

3 юний 1938 год. заседанието е открито от председателя Стойчо Мошановъ. Народният представител сж по опредѣл. имъ отъ председателството и отъ правилника за вътрешния редъ на Събранието мѣста, освенъ Д. Мацанковъ, Еню Поповъ и Н. Петковъ. Председателятъ счита тази постѣпка на тримата депутати за нарушение на правилника, предлага и Събранието гласува отстранението имъ за три заседания. Наказанието оставатъ въ залата, но въ следните 2 заседания нѣма да бждатъ допуснати.

Пристъпва се къмъ разисквания по предложението за одобрение на всички наредби закони и др. правителствени и държавни актове отъ 19 май 1934 г. до 31 май 1938 г.

Д. Пешевъ разглежда миналото до 19 май 1934, съ неговото политическо разложение; нуждата отъ управлението на държавата по чл. 47 отъ конституцията, въ нѣято нужда влиза и законодателството по бюджета и данъцитѣ (чл. 48 отъ Конст.) Заключение му е за одобрение на наредбитѣ и че вѣрва въ здравия политически смисълъ на народното представителство и въ идеализма, който го въодушевява въ този моментъ.

Проф. Петко Стояновъ е съгласенъ съ Д. Пешевъ, че трѣбва да се намѣри изходъ отъ създаденото следъ 19 май положение. Но оспорва правото на правителствата да законодателствуватъ съ наредби отъ 30 май 1934 г., отъ когато може да се счита че България не е била въ революционно състояние. Споредъ него, законитѣ-наредби, съ които се управляваше страната отъ 4 години, споредъ нашата Конституция не съществуватъ, защото чл. 47 говори за наредби и разпоредения, но не и за закони-наредби. Въ такова положение се намиратъ и бюджетитѣ, данъцитѣ и заемитѣ, като запрети по чл. 48 отъ Конст. Ораторътъ е за пазене на правото въ държавата; трѣбва обаче да се хвърли було върху миналото, но не трѣбва да се дава възможностъ да се мисли, че страната може да се управлява чрезъ нощни преврати и съ вота за одобрение на законитѣ-наредби да се санкциониратъ тия преврати.

Сирко Станчевъ обяснява положението до 19 май 1934 г. Егоизмътъ и котерийността, както и партийнитѣ борби насърчиха раздороблението на нашитѣ партии. При липсата на достойни и истин-

ски народни водачи демокрацията и свободитѣ на народа бѣха поставени въ опасностъ. Диктатурата на 19 май 1934 г. (управлението на Кимонъ Георгиевъ) не бѣ това, което се очакваше и желаше. На 20 априлъ 1935 г. незаконното правителство на 19 май бѣ сринато Управлението на България трѣбва да се раздѣли на 2 периода: отъ 19. V. 1934 г. до 21. IV. 1935 г. и отъ 21. IV. 1935 г. до 31. V. 1938 г. Първиятъ периодъ е на насилието. Конституцията бѣше нарушена и погазена. Вториятъ периодъ (следъ манифеста на Царя—бележка наша) е на омиротворение. Издаденитѣ наредби-закони бѣха нужни, държавата не можеше, да се изостави безъ да бжде управлявана. Той е противъ всѣкаквъ държавенъ сждъ за миналото и гледира за одобрение на всички издадени до сега наредби.

Д. Гичевъ започва съ питането. Защо толкова много се говори за Конституцията? Тя не е била прилагана никога въ нейната пълнота. Критикува уреждането на стопанскитѣ въпроси съ наредби безъ законодателно тѣло. Създаването на действителенъ парламентаренъ режимъ може да стане единствено чрезъ политико-общественитѣ организации.

Г. Говедаровъ е за одобрение на всички наредби. На 21 априлъ 1935 г. Конституцията биде възстановена. Споредъ негово мнение правителствата отъ 19 май 1934 г. наметне сж имали основания да считатъ, че условията на чл. 47 отъ Конст. сж на лице.

Дебатитѣ се прекратяватъ. Дава се дума на Д. Гичевъ за лични обяснения по подхвърлянията за че е знаелъ за преврата на 19 май 1934 г. Той отрича това и иска парламентарна анкета. Срѣщалъ се е съ хората отъ кръга „звено“ (авторитѣ на преврата), но тѣзи срѣщи били обикновени и никога не е билъ посветенъ въ подготовката на 19 май. Д. Гичевъ е пресичанъ нѣколко пѣти отъ Стоянъ Омарчевски, но въ предизвикания шумъ не се чува нищо.

Ил. Кожухаровъ, м-ръ на правосъдието, говори обстойно за нуждата отъ законодателство по чл. 47 отъ Конст. Отъ 9 юний до септемврийскитѣ събития презъ 1923 г. и до 27 ноемврий с. г. когато се свика Народ. събрание, е имало гласувани надъ 40 закони-наредби; такива случаи е имало и

ВАЖНО!

За госпожици да ми, хотелиери, болници и пансиони.

Софийския майсторъ „Юргандни“

приема поръчки и поправки на най-износни дрехи

Съ почитание: Софийски майсторъ

ул. „Ц. Освободител“ — до Д-во Червенъ кръстъ

Мъртво вълнение

Човѣчеството преживява най-опаснитѣ моменти отъ своето съществуване. Наистина, трѣбва човѣкъ да е слѣлъ за да не вижда какво става около него: изправени като кръвожадни тигри, готови всѣки мигъ да се унищожатъ, силитѣ на агресията и тия на демокрацията се еднатъ съ голѣма ловкостъ, до като най-сегне дойде финала на окончателното самоунищожение.

Дали биха намѣрили въ себе си сили да издържатъ на едно самоизяждане, незапомнено дори и въ най-страхотнитѣ времена на варварството—това е въпросъ, обаче трудно би било каквото и да е помирение между тѣхъ.

Всички мостове сж хвърлени въ въздуха; остава само пропастьта! До като Англия грижливо строеше своитѣ стратегически морски бази, Хитлеръ не остана празенъ; той зареди своитѣ мини вътре въ Европа. Първата заредена мина вече 2 години експлоадира задъ Пиринеитѣ и постави цѣлиятъ културенъ свѣтъ предъ ужасъ, ви-

презъ 1881, 1885 и 1886 години. Одобренieto на новитѣ наредби закони трѣбва да стане добросъвестна, за да се изгради, съ доброжелание и воля, граждански миръ и новъ политически животъ. Министрътъ завършва съ апелъ за единение и творческа работа.

Следъ това мнозинството въ Народ. събрание гласува одобрението на законитѣ-наредби и др. държавни актове. Гласуването биде съпроводено съ „ура“ и продължителни ржкоплѣскания.

ждайки какъ гине една сителка на една стара кучка

Втората мина зачервява

друга необягната китаянка

за да запознае мирния, трудолюбивъ

но нещастенъ китайски интелегентъ

на „цивилизирания“

Тѣтне изтока, потопява

собствената си кръвъ.

Третата мина — аншлукъ

безъ сътресения, обаче

опасни последици; тя стрѣля

и даде предопредителния

за охрана на малкитѣ народи

Мина „Кудрианъ“ бѣ

бързо, преди да бѣ възпалена

Последната и най-силно

мина „Хенлайнъ“, събра

фокусъ свѣтовното будно

даде таквъ контра-ударъ

самитѣ нейни автори се

чуждо лѣзе.

Всичко това засегна

ствително, агресоритѣ.

Знае кой ще получи

свѣтовенъ подпалвачъ,

сжди отъ голѣмото раздвигане

европейскитѣ държавни

резерва може да се

мъртвото вълнение непрекъснато

докара катастрофата на

много по-рано отколкото

си мислятъ.

„Консули, внимавайте!“

РЕДАКЦИОННИ. Нашия

който вече събира абонаменти

скитѣ ни абонати, навсякъде

посрѣщанъ, за което редакцията

СЕЛОТО и ГРАДЪТЪ

Първото мѣсто, първиятъ пунктъ, където човѣкъ се е спрѣлъ и усамотилъ на тихия, спокоенъ и уседналъ животъ, е селото. То е основата на уседналиятъ животъ и стопанството, а впоследствие, съ течение на времето, изниква и се създава и градътъ, съ хора пакъ отъ самото село. Ето защо никога не трѣбва да се мисли, че градътъ е предшествувалъ селото или че първи се е родилъ и създадалъ градътъ, че тогава селото. Истината, историческата истина е, че първо се е родило селото което пакъ роди града. Че действително градътъ е роденъ и създаденъ отъ селото, достатъчно е да вникнемъ трезво въ неговото население и неговия произходъ. Ще видимъ че почти всички, съ едно молко изключение, днесъ водятъ своето начало отъ селото или тѣхнитѣ произходъ, тѣхнитѣ родители, близки или далечни сж отъ селото. Ето защо като се знае това, основателно е твърдението на известни срѣди, че селото било противъ

града. Може ли да се допусне подобна мисълъ? Както видяхме, селото е майке на града. Може ли майката да отиде противъ своята рожба. Това се говори отъ ония, които не познаватъ произхода нито на селото нито на града, и които мразятъ труда, оня трудъ, съ който селото се занимава и съ който трудъ хранятъ и облича сжщия тогава, който говори противъ селото, че ужъ селото било противъ града. Такива личности не могатъ да се назоватъ човечи, защото забравятъ, не се интересуватъ за своя произходъ и смѣтатъ дори за унижение да признаятъ, че сж родени или отраснали въ село. Щомъ се срамуватъ и не искатъ да признаятъ че и тѣхния произходъ е отъ селото, то явна е стойността на тѣхната културностъ цивилизованостъ, интелигентностъ и пр.

Селото е майка на града. Това се знае и се твърди. Както майката се грижи за своята рожба, така и селото се грижи и дава всичко за

своята рожба, градътъ. съ всичко: дава му, каквото е нужно за храна облѣкло и други подобни, като на това отгоре и издържа материално нѣкои отъ неговитѣ членове, постѣпва по различни служби, за да редятъ и управляватъ пакъ своята майка—селото. Така щото селото и тукъ не е такова, каквото известни личности го преставяватъ, а е една истинска майка на своята рожба или чадо—града.

Нека погледнемъ на науката, на нейнитѣ придобивки, каквито сж разнороднитѣ училища театри, медицина и прочие още. Всичко това е събрано въ града, а селото, майката на всичко, е оставена съ скъсана забрадка и пристилка, прохлупена землянка и кѣшурка. кривото ораце, и сухия хлѣбецъ и черния безконеченъ отъ люлката до гроба трудъ.

Обикновено въ всички слоеве и среди се говори, и то широко разпалено, за родителска почитъ, грижи и уважение, за грижата и вежливостта и почитание на рожбата къмъ родителитѣ, а на дѣло въ

действителността, въ самия животъ виждаме тъкмо обратното: егс рожбата на селото, не само подпомага своята майка—ба не само че не се грижи за просвета и издигане, а обърнато оставя селото само да се глупее своята нерадостна съдба!

Следъ казаното дотукъ, истинно би било щото майката не тритира като мащеха, истинска, рождена, защото истинствително такава. Като такъва селото трѣбва да се даде научни придобивки, каквито има въ града. Нека се знае, че има много по-голѣма нуклусъ тѣхъ, отколкото градътъ, тина, колко печална е гледната селото, което е родило и раждало, което е гледало и отглеждало, което произвежда всички блага, което издържа просвѣта, медицина и всички истински жизненъ и творчески трудъ да се остави въ такова чуждо състояние цѣлото да се работи само за насжщия ден. Не, на него, на селото трѣ

(Изъ „Българ. село“ отъ Н. Какчийски)

